

MILSTOLPEN

Österåkers Hembygdsförening

Nr. 2 – Juni 2025

Ordföranden har ordet

När ni läser det här har föreningen genomfört tre av sina stora allmänna arrangemang. På Valborg och Nationaldagen hade vi tur med vädret och det kom mycket folk. En nyhet var att vi höll Båtsmanstorpet öppet och intresset var mycket stort. Hittills i år har över 400 Österåkersbor besökt museet och kunnat se hur en båtsmansfamilj levde. Vi ansvarade också för försäljningen i kiosken och den gick bra. Den är mycket uppskattad även om köerna bitvis blir långa. Men stämningen är god och alla verkar nöjda. I kiosken har föreningen fått hjälp av Roslags-Kulla IF och halva vinsten av försäljningen behåller vår förening och hälften går till Kullas egen ungdomsverksamhet.

Nu väntar midsommarfirandet och vi hoppas förstås att det ska bli den trevliga familjetillställning som det brukar vara. Den 31 augusti blir det som vanligt Kanalens dag som brukar vara den kanske största folkfesten i kommunen. Då finns vi också med. Dock inte som medarrangör.

Ibland händer det att vi blir kontaktade av medlemmar som undrar vad vi gör egentligen i föreningen. Det här är några exempel på stående aktiviteter som tar mycket tid och kraft att vara med och arrangera. I år har jag dessvärre läst att många hembygdsföreningar lagt ner sitt deltagande i dessa högtider. Kanske är det ett tidens tecken. Men jag är

stolt över att vår förening fortsätter att ta sitt ansvar för att göra dessa för hembygds känslan så viktiga gemensamma arrangemang möjliga. Och genom att visa museet får nya (och även gamla) kommuninvånare veta mer om vad som hänt i vår kommun historiskt. En nog så viktig uppgift för en hembygdsförening.

Vi har också andra stående aktiviteter som Skolmuseet i Tingshuset, Fattigstugan och Stenhagens handel som visas på söndagar en eller två gånger i månaden. Och vi tar emot skolklasser i Tingshuset som får delta i en gammaldags lektion tex. De här aktiviteterna bygger också på frivilligt engagemang.

I början av juni ordnade vi en guidad vandring i Engelska parken och tidigare i vår hade vi ett föredrag om Rydbo i samband med vårt årsmöte. Det här är aktiviteter som alla kan delta i. Vi håller på att bygga upp en regelbunden verksamhet med visningar och föredrag. Men det tar sin tid. Om det är någon som känner sig lockad att vara med och utforma sådana aktiviteter så är ni välkomna att höra av er. Sen har vi allt nödvändigt bakgrundsarbete som man också kan delta i som medlem. Byggrupp, fotogrupp, arkivgrupp för att ta några exempel. Eller vara med och arrangera de stora högtiderna. Det skadar inte om vi är fler som aktiverar oss.

Nu önskar jag alla medlemmar en riktigt skön sommar.

Ingela

Inga-Britt Lund, 1929-2024

Det är fredag, solen lyser från en klarblå himmel när jag är på väg att träffa Helen. Tulpanerna jag håller i min hand gnisslar mot varandra sådär som färska tulpaner gör.

Helen ska berätta om sin mamma Inga-Britt Lund (född Eriksson, 1929 – 2024) som sytt två Österåkersdräkter som Helen nu har skänkt till ÖHF. Inga-Britt var matriarken i familjen, den som alla vände sig till i stort som smått. Inga-Britt växte upp i Svinngödd i Nantes och redan som 6-åring fick hon lära sig att sy trots att det fanns fem syskon till i familjen. Hon var duktig med händerna. På den tiden kom även en sömmerska hem och bodde hos familjen i en vecka åt gången och hjälpte till med sömnad. Under 40-talet sydde hon kappor åt Röda Korset. När det var dags för att sy i knapparna var hon tvungna att sitta på bordet då kapporna var så stora och otympliga. Hon utbildade sig till skräddare 1948-1949 och hade ateljé hemma. Inga-Britt arbetade också som vårdbiträde, arbetsterapeut och slöjdlärare m.m.

Jag håller upp kaffe och Helen fortsätter att med värme och kärlek i rösten berätta om sin mamma. Om hur hon och hennes vännina Anna, startade en ateljé på Kungstensgatan i Stockholm i slutet av 1980-talet och i början på 1990-talet som de döpte till Ateljé IBA. Inga-Britt lärde sig även att rita mönster i Uppsala. Hon stickade och vävde, ja alltid hade hon något på gång.

De två Österåkersdräkter hon sydde var till henne och dottern Helen, för att användas när de dansade folkdans på 1980-talet. Dräkterna hade inspiration från fiskare i trakten så man. Anledning till att dräkterna är "tråkiga" i färgerna beror på att Österåker var en fattig del av Sverige. Det bodde många fiskare i skärgården.

Kaffet är slut och på bordet ligger lite pärlsocker kvar från kanelbullarna. Jag ger tulpanerna till Helen och tackar åter för dräkterna och för den fina berättelsen om

hennes mor Inga-Britt. Vi skiljs åt och solen lyser fortfarande från en klarblå himmel.

Inga-Britt Lund med familj, privat bild

Text och bild Anita Sundborger

Valborgsfirande på Ekbacken

Välkommen Valborg med vajande flaggor, vårvärme, välsjungande kör och välljudande blåsorkester till ett välbesökt vårskrudat Ekbacken. Ett stort antal besökare fyllde Ekbacken på valborgsmässoafton. Stundtals ringlade kön lång till kiosken med försäljning av hamburgare, korv och fika.

Tack Roslags-Kulla IF!

Text och bild Anita Sundborger

Nationaldagen den 6 juni

Grillen gick varm på nationaldagen. Roslags-Kulla IF serverade både grillad korv och hamburgare till besökarna. På scenen uppträdde bland annat idolvinnaren Margaux Flavet ackompanjerad av Bror & Vänner från Popskolan och riksspeleman Anci Nordwall på nyckelharpa. Kommunstyrelsens ordföranden Michaela Fletcher delade ut utmärkelserna Årets Österåkersbo. En högtidlig ceremoni för nya medborgare hölls.

Text Anita Sundborger, bild Lars Forsling

Årets Österåkersbo går till en person som gjort en värdefull insats för Österåkers kommun och Österåkersborna.

Genom åren har Roger Persson med en insats levandegjort och spridit kunskap om vår gemensamma historia och identitet som Österåkersbor. Genom sex egenproducerade filmer – från vikingatiden till nutid – har Roger Persson på ett pedagogiskt, passionerat och tillgängligt sätt förmedlat vår lokala historia. Hans arbete är inte bara en kulturgärning, utan en ovärderlig insats för att skapa stolthet, förståelse och sammanhang hos invånarna i vår kommun. Med en stark känsla för berättande och med djup respekt för både

fakta och människor, har han lyckats göra historien levande för alla generationer. Hans filmer som använts i skolor, engagerar civilsamhället och stärker banden mellan dåtid, nutid och framtid. Roger Perssons drivkraft och engagemang är genuint. Han bär en omisskännlig passion för att ge oss Österåkersbor en förankring i vår hembygd och en förståelse för det ansvar vi har att bevara och föra vidare kunskapen om vår ort till kommande generationer. Roger Persson har med sitt arbete inte bara skapat film – han har skapat mening, samhörighet och stolthet i vår kommun.

Text Österåkers kommun

Midsommarfirande på Ekbacken

Traditionsenligt midsommarfirande på Ekbacken gick av stapeln den 20 juni. Linda Rapp och Pelle Arhio arrangerade lekar och dans kring midsommarstången. Många var besökarna som ville både dansa små grodorna och äta en hamburgare. Styrelsen hade fullt upp med att sköta grillen och fixa fram kaffe åt besökarna. Båtsmansmuseet hade 150 besökare varav några kom från Minnesota, USA, Tyskland, Polen och Estland. En familj som skulle till Norrtälje fastnade i bilköen på motorvägen och svängde av till Åkersberga och blev var på Ekbacken.

Text Björn Pålhamar, Anita Sundborger, bild Lars Forsling

Hembygdsföreningens krypto nr 37 (Lösning)

Här kommer ett nytt krypto. Varje rad har anknytning till bilden nedan.

Varje siffra motsvaras av en bestämd bokstav.

Tips: Uppslagsverket Encyclopædia ~~86004~~ på hemsidan www.milstolpen.org under "Skrifter"

1Å	2K	3E	4R	5S	6X	7K	8A	9N	0A	1L
2K	0A	7N	0A	1L	5S	9T	0A	10D	3E	7N
11B	3E	4R	12G	0A	13H	14Ö	15J	10D	3E	7N
5S	16M	1Å	11B	1Å	9T	5S	13H	0A	16M	7N
17I	7N	14F	0A	4R	9T	5S	10P	0A	4R	2K
13H	20U	7N	10D	2K	0A	10P	10P	1L	14Ö	10P
4R	14Ö	1L	1L	17I	7N	12G	11B	20Y	11B	0A
14F	21D	1L	2K	3E	9T	5S	13H	20U	5S	

ÅKERS KANAL

KANALSTADEN (namnet på stadsdelen)

BERGAHÖJDEN (Berga gård låg här)

SMÅBÅTSHAMN

INFARTSPARKERING

HUNDKAPPLÖPNING

RÖLLINGBY BACKAR (i bakgrunden)

FOLKETS HUS (forna tiders Folkets hus låg ung. mitt i bilden)

Vinnare, av 37 insända svar:

Sören Johansson, ÅKERSBERGA

Lilli-Ann Blixt Johannisson, ÅKERSBERGA

Bengt Gustavsson, SOLNA

Vinnarna får var sitt exemplar av

Kulturstigar nr 3.

Lars Valentin, kryptomakare

Föreningen behöver fler medlemmar som hjälper till vid våra olika aktiviteter som tex. Valborg, Kanalens dag och bussresor. Kanske du har tid och lust att vara med? Mejla oss på, mail@milstolpen.org så kontaktar vi dig.

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH FORNMINNESFÖRENING

Centralvägen 55 184 32 ÅKERSBERGA

Telefon: 076 – 948 95 20

Bankgiro 5632-8511

mail@milstolpen.org

Webbplats: www.milstolpen.org

Facebook: @osterakershembygdsforening

Instagram: osterakers_hembygdsforening

*ÖHF :s verksamhet sker med stöd från
Österåkers kommun*

Vi behöver din e-postadress

@

För att vi bättre ska kunna kommunicera med dig och snabbare kunna nå ut med nyheter och ev. ändringar är det bra om vi har din e-postadress. Om du vet med dig att du inte ha lämnat den, maila oss på mail@milstolpen.org så lägger vi in den i medlemsregistret. Om du har ändrat din e-postadress behöver vi få veta det, tack.

Anita Sundborger

Midsommarfirande på Wira bruk

Text och bild Anita Sundborger

